

“La feina d’un detectiu és molt diferent de la que surt a les pel·lícules”, afirma en Joan García amb l’experiència que li proporcionen 22 anys de professió. Comencem, doncs, desmuntant tòpics i preguntant-li quines són les activitats que es porten a terme a la seva empresa: **“Estem especialitzats en tot el que és la detecció avançada del frau, tant per a empreses com per a companyies d’assegurances que volen descobrir incendis provocats, robatoris que no han existit mai, seqüeles de lesions exagerades i altres situacions semblants.”** La seva companya Cristina s’afegeix a la conversa, i explica: **“Pel que fa a l’empresa, els temes en què podem entrar són molts, des de robatoris de marques i patents fins a baixes fingides de treballadors. El que sí que hem de fer sovint en molts dels temes que portem és el seguiment d’alguna persona, perquè sabent què fa durant tot el dia i amb qui es veu podem esbrinar si passa informació a la competència o si ha muntat un negoci pel seu compte, per exemple.”** Fins i tot a vegades els cal prendre la personalitat del camaleó que els dona nom i per aquesta raó la Cristina apareix una mica amagada a la fotografia que il·lustra aquest text.

Cal també tenir present que aquesta és una feina que requereix una formació prèvia a l’Institut de Criminologia, que depèn de la Facultat de Dret: **“Es tracta de cursar una diplomatura que et permet accedir a la llicència de detectiu privat que atorga el Ministeri de l’Interior i que et dona l’lum verda per establir-te per compte propi o treballar per a un tercer.”** Però això no sempre ha estat així, i en Joan ens comenta els canvis que s’han produït al llarg del temps: **“Actualment tots els que treballem en investigació privada hem d’estar en possessió de la llicència i això ha portat una professionalització i una millora qualitativa del servei. Fa uns anys hi havia el detectiu que tenia una oficina oberta i un seguit d’auxiliars que, sense titulació ni experiència, treballaven per a ell.”** Potser encara hi ha qui no fa cas de la normativa, però de ben segur que el servei no és el mateix: **“Encara és possible que hi hagi algunes agències que disposen de nois joves que els fan alguns seguiments, però a nosaltres el que ens interessa és saber que la persona que fa aquesta feina tingui uns coneixements, que no se salti la llei i que l’informe que redacti tingui vàlidesa davant d’un jutge.”** I és que una de les coses que algú pot no saber és que un detectiu s’ha de moure en tot moment del costat de la legalitat: **“Una vegada un inspector de policia em va dir que nosaltres sempre estàvem a la ratlla, i jo tampoc diria això. Evidentment arribem a conèixer molta gent que ens dona la possibilitat d’accedir a una informació tretada de forma no lícita, però el fre és allà on el posis tu.”** I afegeix: **“Nosaltres sabem com trobar el que el client ens demana per satisfer-lo anant fins al límit mateix que ens permet la llei. Sabem, per dir-ho d’una altra manera, com treure suc a les nostres possibilitats.”** En aquesta feina, doncs, l’experiència i també l’enginy són fonamentals: **“No hi ha dos temes iguals, però sí que es tracta sempre de comportaments humans, i recordar com vas resoldre una situació determinada et pot ajudar en una altra. En tot cas, la iniciativa del professional és la clau per arribar amb més facilitat a trobar la sortida.”**

Pel que fa a la relació que mantenen amb la policia, comenten: **“El fet que durant molts anys hi hagués un buit legal va comportar que un grup de persones, que s’autoanomenaven investigadors privats i que no**

estaven controlats per la policia, ajudessin a la manca de cooperació amb les forces i cossos de seguretat de l’Estat, però penso que això ha millorat molt.” Una cosa que és necessari no oblidar i que ens recorda la Cristina és que els detectius **“tenen l’obligació de posar en coneixement de les autoritats qualsevol fet delictiu que hi hagi.”** Igualment, la llei de seguretat privada els posa limitacions: **“No podem investigar delictes perseguibles d’ofici, cosa que vol dir que davant d’un robatori o d’un assassinat la nostra feina no ha d’anar directament destinada a investigar el delictes, sinó altres circumstàncies que hagin pogut portar a aquella situació.”** Moltes vegades, entren en un cas en el moment en què el jutge ja l’ha donat per tancat: **“Sovint la família de la víctima no està tranquil·la i vol que es continuï treballant en la recerca de pistes que puguin aclarir el que ha passat.”**

A Detectius Camaleón volen oferir als seus clients un servei satisfactori i per això hi estableixen una bona comunicació: **“Ens agrada viure el cas dels clients i que ells el visquin també amb nosaltres. Per això el primer que fem és demanar que ens expliquin el problema de forma detallada, després els plantejarem el que podem fer i els lliurem un pressupost, perquè no volem que tinguin sorpreses a última hora.”** Ara bé, encara manca molta previsió empresarial en aquest sentit: **“La gent no preveu determinades situacions i ve a veure’ns quan el problema ja és molt gros. Encara que pugui semblar un contrasentit nosaltres intentem evitar que arribi el conflicte.”** I, així, afirmen: **“De la mateixa manera que totes les empreses tenen un comptable i un assessor, valdria la pena que tinguessin un detectiu que pogués tallar els problemes d’arrel.”**

Fins ara, hem passat per alt aquells temes familiars que, malgrat que han anat de baixa, encara es donen amb freqüència, i en Joan explica: **“Quan jo vaig començar l’any 1978, la dona infidel tenia les de perdre davant d’un jutge i per això es portaven molts casos d’aquest tipus. Ara, la infidelitat no té cap força jurídica, només pot sortir com a motiu de separació, o sigui que les coses han canviat molt.”** Però encara es pot treballar per a particulars en casos semblants: **“El que sí que se’ns demana sovint és la vigilància de la persona que té la custòdia dels fills i que pot ser que no en tingui la cura adequada. Aleshores sí que un informe nostre pot fer canviar la valoració d’un tribunal.”** I encara la Cristina continua: **“Quan l’adulteri va deixar de ser una falta greu en els casos de separació i divorci, el detectiu va haver d’adaptar-se a les noves circumstàncies i alguns dels temes que més rellevància han tingut en aquest sentit són el de les sectes i el de les drogodependències. Moltes famílies que detecten que un fill mostra comportaments estranys contacten amb un detectiu.”**

La tecnologia ha entrat també de manera imparable en el món dels detectius privats i aconsegueix estalviar als professionals moltes hores de feina: **“Un contraespionatge industrial, posem per cas, podia comportar un seguiment de dies i ara es pot solucionar, entre altres maneres, posant una càmera a la fotocopiadora de l’empresa.”** No obstant això i la visió que massa sovint té la gent dels detectius com uns xafarders que posen el nas a tot arreu, en Joan assegura: **“Moltes vegades fem un bé a la societat, desmuntem fraus, ajudem gent que té problemes familiars. Jo penso que no sempre es reconeix la feina que fem.”**

**“La iniciativa
del professional és
la clau per arribar amb
més facilitat a trobar
la sortida”**

Cristina Potau i Joan García - Barcelona (Barcelonès)